

LAISVE
Semi-Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park, N. Y. 11417
Telephone: 641-6887
Area Code 212

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879

LAISVE

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVE—LIBERTY
Dukartsavaitinis

Dalyje Queens apskrityje (N. Y.) \$10.00
Kanadoje \$10.00
Kitur užsienyje 12.00
Jungtinėse Valstijose \$9.00
Pavienio egzemplioriaus kaina 10 centų

No. 19

★ ★ ★ ★ ★

Penktadienis, Kovo (March) 12, 1971

Ozone Park, N. Y. 11417

★ ★ ★ ★ ★

Metai 60-iejai

KRISLAI

McGovern apie karą
Bernadette Devlin
Infliacijos problema
Bilijonai Čiang Kai-šekui
Bostoniečiams pagalvoti

— J. Gasiūnas —

Senatorius McGovern, demokratų prezidentinis kandidatas, vasario 21 d. pareiškė: "Aš skaitau šį karą barbariškiausiu ir nežmoniškiausiu, kokį mūsų šalis yra atlikusi."

Aš manau, baisu, kai ši šalis su savo bomberiais daužo Indokinijos paviršius, užmušinėja nekaltus žmones, moteris ir vaikus dešimtimis tūkstančių."

Tai panašu, kad išėjęs gatvėm pradėtų šaudyti nekaltus žmones, McGovern pastebė. Tikra tiesa pasakyta.

Jauniausia Anglijos parlamento narė Bernadette Devlin, šiaurės Airijos katalikų atstovė, antai pareiškė:

"Katalikai ir protestantai gali sugyventi kartu. Jie nesimūša dėl popiežiaus neklaidingumo... Jie mušasi prieš išnaudojimą. Turtingieji katalikai ir protestantai išnaudoja beturčius katalikus ir protestantus."

Ziauri klasių kova siaučia šiaurės Airijoje, pastebi Devlin.

Sausio mėn. urminių maisto kainų pakilimas 1.3 proc. kartu rodo infliacijos pakilimą. Nuo 1967 metų maisto kainos pakilo 11.8 proc.

Prezidento Nixono tvirtinimas, kad infliacija jau sulaukoma, neturi nieko bendro su tikrove. Taipgi ir pasimėjimas algas kapoti negalės sulaukyti infliacijos.

Reikia panaikinti vyriausią infliacijos priežastį, karą Indokinijoje sulaukyti. Tada jau bus galima kalbėti apie infliacijos sulaukymą.

Žinote, kad nuo to laiko, kai Čiang Kai-šekas pabėgęs iš Kinijos atsitūpė Taivano saloje, Jungtinės Valstijos jam suteikė militariškas pagalbas už du bilijonus 7 šimtus milijonų dolerių.

Toji jam parama šimtais milijonų dolerių ir dabar tebeplaukia.

Prez. Nixonas prisiminė, kad jis norėtų tartis su Kinijos Liaudies Respublika, bet Taivano valdžios jis nepaliks be paramos.

Kol Amerika tęs rėmimą Taivano valdžios ir Jungtinės Tautos palaikys Čiang Kai-šeko atstovą, aišku, tol nebus jokio susitarimo su Kinija.

Balandžio 24 d. New York'e minėsime "Laisvės" 60 metų jubiliejų. Norime šį jubiliejų paminėti kaip galima iškilmingiau.

Bet kaip su jubiliejaus minėjimu Bostone, kur "Laisvė" gimė? Būtų labai gražu ten suruošti iškilmingą minėjimą.

Reikėtų Bostono apylinkėse draugams apie tai rimtai pagalvoti.

Ankara, Turkija.—Keturi amerikiečiai lakūnai buvo kidnapinti ir reikalauta už juos sumokėti \$400,000. Vėliau jie buvo paleisti be jokio mokesčio.

Taikos kovotojai atremia provokatoriškus žygius prieš pažangią veiklą

Washingtonas. — Liaudies ir išprogdinti federalinių pastatų apšildymo sistema. Šios koalicijos pareigūnas David Dellinger aiškina, kad ir Justicijos departamentas gali būti prisidėjęs prie provokacijų.

Koalicija kviečia visus karo priešus vieningai atremti pinamas provokacijas, sudaryti miestuose ir miesteliuose platų prieškarinį veikimą, kuris bus išplėstas balandžio pradžioje ir tęsis visą mėnesį iki gegužės 2 d. milžiniškos demonstracijos Washingtone.

Koalicija kviečia visus karo priešus vieningai atremti pinamas provokacijas, sudaryti miestuose ir miesteliuose platų prieškarinį veikimą, kuris bus išplėstas balandžio pradžioje ir tęsis visą mėnesį iki gegužės 2 d. milžiniškos demonstracijos Washingtone.

Kinija žada daugiau paramos

Hanojus, šiaurės Vietnamas. — Čia lankėsi Kinijos premjeras Chou En-lai, du generolai ir trys civiliniai. Jie tarėsi su šiaurės Vietnamo vadovybe dėl didesnės paramos Vietnamo liaudžiai, kovojančiai prieš JAV agresiją.

Kinijos premjeras pareiškė, kad Kinija neapleis savo brolių vietnamiečių. Ji teiks daugiau visokios paramos šiaurės Vietnamui.

Kinijos premjeras pareiškė, kad Kinija neapleis savo brolių vietnamiečių. Ji teiks daugiau visokios paramos šiaurės Vietnamui.

Moters dieną minint šventė tris dienas

Maskva. — Minint Tarybų Sąjungos moters dieną kovo 8, visoje Tarybų Sąjungoje buvo trijų dienų šventė.

Tuo metu tarybiniai vyrai turėjo pavaduoti moteris virtuvėje bei kituose namų darbuose ir leisti joms turėti tikras atostogas.

Space Center, Houston. — Erdvių agentūra paskyrė astronautus John W. Young, Thomas K. Mattingly ir Charles M. Duke kelionei į Mėnulį su Apollo -16 1972 m. kovo mėn.

Rumunija kairėjanti

Viena. — Diplomatinuose rateliuose manoma, kad Rumunija padariusi tam tikrus žygius pagerinimui santykių su Tarybų Sąjunga.

Vienas svarbus žygis — Rumunijos dalyvavimas Varšuvos pakto konferencijoje Budapešte, kur Europos socialistinės šalys apsvaistė reikalingą artimai kooperuoti užsienio politikos reikalais.

Londonas. — Subankrutavio Vehicle and General Insurance firma, palikdama 800,000 automobilių savininkų be apdraudos. Tai didžiausia apdraudos firma Anglijoje.

Londonas. — Anglikonų bažnyčios nariai piketuoją tris amerikiečių filmus, kaip jų religijai priešingus.

Darbo unių legislatyvi programa Kongresui

Washingtonas. — AFL-CIO prezidentas George Meany paskelbė unių centro priimtą programą Kongresui svarstyti. 48 puslapių programa buvo apsvaistyta ir užgirta AFL-CIO pildomosios tarybos susirinkime. Meany nurodo, kad prez.

Saigono studentai ragina ištraukti amerikiečius

Saigonas. — Studentų Sąjunga, turinti daugiau kaip 20,000 studentų, ragina Jungtinių Valstijų Kongresą priimti rezoliuciją už pilną ištraukimą visų amerikiečių militarinių jėgų iš Pietų Vietnamo prieš rugpičio mėn.

Studentų pareiškimas griežtai pasmerkia prezid. Nixono "vietnamizaciją", kurios eigoje azijiečiai užmušinėja azijiečius. Studentai nurodo, kad Indokinijos žmonės nenori karo, nori taikos, o amerikiečiai juos priverčia kariauti.

Varšuva. — Kardinolas Wyszyński turėjo ilgą pasitarimą su Lenkijos premjeru Jaroszewicz katalikų bažnyčios santykių su valstybe reikalais.

Pekinas. — Kinijos Liaudies Respublika užprotestavo prieš Amerikos militarinių laivų provokatorišką elgesį su dviem Kinijos žvejų laivais Tonkino sąsmaugoj.

25 milijonai armijos šnipų sąrašė

Washingtonas. — Pentagonas skelbia turintis pilnus rekordus 25 milijonų amerikiečių, kuriuos armijos viršininkas skaito nepaklusniais, neištikimais ir net subversyvais.

I tą "juodąjį sąrašą" yra įtraukta ir keletas kongresmenų ir senatorių, kurie griežtai pasisako prieš karą Indokinijoje.

Londonas. — Anglijos eksportai ir Rytų Vokietijai smarkiai padidėjo. 1970 metais eksportuota įvairių produktų už daugiau 20 milijonų dolerių.

Bomba padarė \$300,000 nuostolių Kongresui

Washingtonas. — Kongreso Rūmuose bombos sprogimas padarė \$300,000 nuostolių. Manoma, kad tai būsiąs militantų karo priešų darbas. Bet gali būti reikšmės provokacija prieš taikos judėjimo dalyvius.

Prieš 17 metų keturi puertorikiečiai nacionalistai paleido šūvius Kongreso sesijoje ir sužeidė penkis kongresmenus.

Washingtonas. — Kapitonas E. L. Medina bus šaukiamas armijos teisman. Jis kaltinamas davimu kitiems įsakymų išduoti daugiau kaip 100 civilinių žmonių My Lai kaime, Pietų Vietname.

Newark, N. J. — Vieškelio darbininkų streikas su laikė šioje plačioje apylinkėje vieškelio darbą. Streikuoją 1,800 darbininkų.

Antikarinis frontas siunčia delegaciją į Washingtoną ir į Paryžių

New Yorkas. — Nemažai unių, bažnyčių, mokslo įstaigų ir antikarinio organizacijų paskelbė bendrą programą kovai su karu Indokinijoje, su skurdu, rasizmu, priespauda.

Balandžio 24 d. masinė delegacija bus pasiųsta iš New Yorko ir kai kurių kitų miestų matytis su prez. Nixonu, su daugeliu kongresmenų ir senatorių. Jie bus informuoti apie prieškarinės veiklos programą, kuri reikalauja baigti karą

dar šiais metais, ištraukti visas amerikiečių militariškas jėgas iš Indokinijos. Kita delegacija, susidedanti iš 170 amerikiečių iš 41 valstijos, išvyks iš Kennedy International aerodromo į Paryžių, kur įvyks tarptautinė antikarinė konferencija ir demonstracija.

Philadelphia, Pa. — Transportacijos darbininkai nusitarė skelbti streiką kovo 15 d. Streikas gali žymiai suparalyžuoti šį didmiestį.

Ragina arabus pasiruošti

Damaskas. — Sirijos vald. gen. Assadas atsisakė i arabų pasaulį ruošti kariui prieš Izraelį. Jis pareiškė, kad arabai sveikina Egipto prezidentą Sadatą, atsisakiusį pratęsti karo paliaubas.

Kadangi Izraelis atsisako trauktis iš arabų žemių, tai arabai privalo paskelbti Izraeliui "išsilaisvinimo karą" ir išvyti izraeliečius iš užkariatų arabų žemių.

Unijos prisideda prie taikos judėjimo

Chicago. — Daugelis įvairių unių prisidėjo prie kitų organizacijų ir sudarė veiklos koaliciją kovai prieš karą, skurdą, rasizmą, priespaudą.

Balandžio 3-5 dienomis bus išvystyta plati veikla. Balandžio 3 d. bus suruosta demonstracija ir masinis mitingas Chicago Kolizijume. Delegacijos bus pasiųstos majorui Daley ir gubernatoriui Ogilvie.

Plattsburgh, N. Y. — Pažangus artistas Rockwell Kent sunkiai serga. Turėjo keletą širdies atakų, dabar randasi ligoninėje. Jis 1967 gavo Lenino taikos premiją ir \$28,000, kurių \$10,000 pavėse pristatė barikadų streikieriai kovoją su policija ir kareiviais.

Cleveland, Ohio. — Dviejų motociklistų gėgių muštynėse užmušta 5 žmonės, sužeista 22 ir areštuota 73. Muštynėse dalyvavo apie 130 motociklistų.

Jersey City, N. J. — 40 mokyklų prižiūrėtojai paskelbė streiką už algų pakėlimą. 39,500 studentų negalėjo mokytis lankyti. Newarko mokytojų streikas tęsiasi.

Washingtonas. — Valstybės sekretorius Rogers pasakė, kad Jungtinės Valstijos neturi tikslo sulaukyti militaristų nuo įsiveržimo į šiaurės Vietnamą.

Belfast. — Šiaurinėje Airijoje nužudyti trys Anglijos kareiviai. Anglija ten yra pasiuntus armiją "palaikyti tvarką."

LAISVE

SEMI-WEEKLY
LITHUANIANPUBLISHED BY THE LITHUANIAN COOPERATIVE
PUBLISHING SOCIETY, INC.Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays
102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK, N. Y. 11417Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
Established April 5, 1911

ANTHONY BIMBA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$9.00	Canada, Lat. Amer., per year	\$10.00
United States, per 6 months	5.00	Canada, Lat. Amer. 6 months	\$5.50
Queens Co., per year	\$10.00	Foreign countries, per year	\$12.00
Queens Co., per six months	\$5.50	Foreign countries, 6 months	\$6.50

Naujos prieškarinės
manifestacijos

VISUS karo priešus ir taikos šalininkus pasiekė labai džiugi žinia. Šiomis dienomis įvyko pasitarimas tarp dviejų plačiausių taikos sąjūdžių, kuriame susitarta apvienytomis jėgomis kovoti už Vietnamo karo nutraukimą. Tam ruošiamos balandžio 24 dieną dvi milijoninės prieškarinės demonstracijos — viena šalies sostinėje Washingtone, o kita tolimųjų vakarų sostinėje San Francisco.

Bendrai veikti ir šias demonstracijas ruošti susitarė People's Coalition for Peace and Justice ir National Peace Action Coalition. Iki šiol šie du judėjimai ėjo maždaug savais keliais, ir tas, aišku, labai neigiamai atsiliepė į pastangas sudaryti milžinišką visos šalies mastu į valdžią spaudimą šį karą nutraukti ir išsikraustyti iš Indokinijos. Dabar susitarimą veikti bendrai tenka nuosirdžiausiai sveikinti.

Išgirdus apie susitarimą ir ruošiamas demonstracijas, tuoj pradėjo plaukti užgyrimai net iš tokių šaltinių, iš kurių to nebuvo tikėtasi. Ypač džiugina tas, kad į kovą aktyviai įsitraukia daug darbo unių. Dideliu daliku reikia laikyti ir tai, kad jau visa eilė ir kongresmanų pasisakė už suvienytą kovą ir balandžio 24 dienos demonstracijas. Antai, šį žygi jau užgyrė iš New Yorko demokratas kongresmanas Herman Badillo, iš Marylando demokratas Parren Mitchell, taip pat iš New Yorko demokratai James Scheuer, John Dow ir Edward Koch, iš Massachusetts Michael Harrington. Ruošiamas demonstracijas jau užgyrė Clevelando miesto majoras Carl Stokes. O dar tik pradžia.

Vienas iš žymiausių šio sąjūdžio vadų David Livingston pareiškė: "Mes pribūsime į Washingtoną balandžio 24 dieną pasakyti prez. Richard Nixonui, kad arba jis sugrąžina Jungtinių Valstijų kareivius namo iš Indokinijos dabar, arba Amerikos žmonės išmes jį iš prezidento vietos taip, kaip išmetė Lyndon Johnsoną."

Lietuvos komunistų
suvaziavimas

KOVO 3 dieną Vilniuje prasidėjo Lietuvos Komunistų Partijos 16-asis suvažiavimas. Dabar jau, žinoma, bus pasibaigęs. Bet ši vedamąjį rašant pradžioje savaitės, mes rankose turime tiksliai partijos pirmojo sekretoriaus Antano Sniečkaus platų suvažiavimui pranešimą. Aišku, jog už dienos kitos gausime ir suvažiavimo nutarimus.

Šio suvažiavimo nuotakas gražiai apibūdina sekretorius savo pastabomis pranešimo pradžioje, kai jis sako: "Lietuvos Komunistų partijos XVI suvažiavimo išvakarėse Lietuvos liaudies iškilmingai pažymėjo reikšmingą savo istorijos datą — Tarybų valdžios atkūrimo trisdešimtmetį. Apžvelgdami nueitą kelią, Lietuvos darbo žmonės akivaizdžiai mato, kokie didžiuliai pakitimai įvyko jų gyvenime socialistinės santvarkos dėka. (Nugrimdo) į praeitį kapitalistinis išnaudojimas, nedarbas, krašto politinis ir ekonominis priklausomumas nuo imperialistinių valstybių, darbo žmonių skurdas.

Broliškoje mūsų šalies tautų šeimoje Tarybų Lietuva kasmet tvirtėjo ir vystėsi. Kūrybinė Tarybų Lietuvos darbo žmonių veikla, neišardoma tarybinių tautų draugystė ir savitarpio pagalba, paspartino mūsų ekonomikos, kultūros, mokslo vystymąsi.

Rūpinimasis liaudies gerove mūsų partijai visuomet buvo įstatymas. Komunistams nėra didesnio atpildo, kaip matyti, kad darbo žmonės šiandien geriau gyvena, geriau maitinasi, gauna daugiau butų, turi daugiau galimybių naudotis kultūros vertybėmis.

Tolesnio visų materialinės gamybos šakų išvystymo, partijos nuveikto didžiulio organizacinio politinio darbo išdavoje ne tik išaugo ekonominis potencialas, bet įvyko ir gilūs poslinkiai darbo žmonių sąmonėje ir buityje.

Respublikos laimėjimai ūkinėje ir kultūrinėje statyboje susilaukė aukšto Komunistų partijos ir tarybinės vyriausybės įvertinimo Tarybų Lietuvos valstybinėje vėliavoje žėri Lenino ordinas.

Australiją vargina dvinė kanksmingus vabzdžius culaimės: pelės ir varlės. Mažieji graužikai žemės ūkiui padaro didžiulius nuostolius. Kai kuriems fermeriams žūsta beveik visas derlius. Australijs-Edrūnų nesulaiko net betonas. Varlių istorija tokia: ketvirtą dešimtmečio pradžioje į Australiją atvežė varlių aga iš Pietų Amerikos. Jos turėjo sunaikinti

kenksmingus vabzdžius culaimės: pelės ir varlės. Mažieji graužikai žemės ūkiui padaro didžiulius nuostolius. Kai kuriems fermeriams žūsta beveik visas derlius. Australijs-Edrūnų nesulaiko net betonas. Varlių istorija tokia: ketvirtą dešimtmečio pradžioje į Australiją atvežė varlių aga iš Pietų Amerikos. Jos turėjo sunaikinti

Kas ką rašo ir sako

ŽURNALO "ŠVIESA"
PIRMAS ŠIŲ METŲ
NUMERIS

Jau išėjo iš spaudos Lietuvių Literatūros Draugijos leidžiamas žurnalas "Šviesa" šių metų pirmas numeris. Tai bene bus vienas iš pačių technika ir turiniu įdomiausių numerių. Draugijos nariai turės ko pasisikaityti.

Labai įdomūs straipsniai: Prano Ulevičiaus — "Kada ir kodėl lietuviai pateko svetur?", Lauryno Kapočiaus — "F. Engelso idėjos ir JAV lietuvių darbininkų veiklos pradžia", Dr. A. Petrikos — "Trys didieji kariautojai ir jų likimas", Juozo Slėnio — "Didysis genijus", G. Ramoškos — "Kas yra gražu?", R. Baraniko — "Mūsų broliai Mekai", A. Tautavičiaus — "Svedkapių be švedų" ir Juozo Žukausko — "Lituanišinė biblioteka".

Ir šiame numeryje nemažai eilėraščių. Nariai turėtų atkreipti dėmesį į LLD Centro Komiteto atsiskaitimą, raginantį visiems sutelkus jėgas stiprinti gretas.

NEBESUSIKALBA, KAIP
"VADUOTI" MŪSŲ
LIETUVĄ

Brooklyno kunigų "Darbininkas" (kovo 5 d.) net vedamuoju paskelbia reakcinukuose gilų pasidalijimą tarp Alto ir L. Bendruomenės aukštųjų vadų. Jie, girdi, neapajęgia susikalbėti, kaip jie mūsų Lietuvą "išvaduos". Ešą du skirtingi keliai — vienu maršuoja vaduotojų vaikas Alto komandoje, o kitu bendruomenininkai. Pastarieji ešą daug "kairesni" ir aštresni. Va kaip: Alto kelias, tai "išlaukimo ir susiderinimo su valstybės departamentu linija. Jie, girdi, griežtai pasisakys "prieš tokią politiką, kuri nesutaptų su Amerikos politika". Todėl Alto vadai jokių būdu su savo bizniu nenori eiti ir neis į Jungtines Tautas, nes tokiame žygiui nepritaria Amerikos valdžia.

Visiškai kitaip ir tai žiūri L. Bendruomenės generolai. Jų kelias, girdi, "yra veiksmo kelias, veiksmo ir tai dabar". Jie reikalauja, kad "demonstracijomis" ir "manifestacijomis" būtų priverstas Amerikos valstybės departamentas pakeisti savo nusistatymą.

Jau beveik desperatiškai "Darbininko" vedama jojo autorius šaukia:

"Tai aiškus kristalizavimas dviem sparnais. Kad tie sparnai susiglaustų, reikiu pastangų tam nematyti".

Visą vadavimo raketą išgelbėti galėsiančios tiksliai "lietuviškos masės." Bet, kaip žinia, tos masės vis mažiau ir mažiau besinteresuoja visu reakcininkų bizniu.

VILNIETIS APIE
"VIENYBĘ" IR JOS
LINIJĄ

Vilnietis Bronius Ragutis, kuris pernai lankėsi Jungtinėse Valstijose ir asmeniškai susipažino su dabartiniais "Vienybės" leidėjais ir redaktoriais, savaitraštyje "Gimtasis kraštas" (vas. 18 d.) prisimena apie to laikraščio 85-metines. Pažėjęs, kad tai yra seniausias lietuvių laikraštis, B. Ragutis sako:

Jam iš viso, ypač iki 1905 m., būdinga buvo dažna idėjinės krypties, pagrindinių tendencijų kaita. Kai kada "Vienybės lietuvininkų" pozicija JAV lietuvių gyvenimo ir santykių, skyrium — Lietuvos klausimais, neatitiko istorijos progreso, reikėjo konservatyvius, klerikales pažiūras. Atskirais laiko tarpais ar klausimais laikraštyje dominavo liberalinės, kartais demokratinės tendencijos.

Reikšmingiausi "Vienybės lietuvininkų" istorijos momentai susiję su J. Andziulaičio-Kalnėno (1890 - 1892) ir J. Mačio-Kėkšto (1900-1902) redaktorine veikla šiame laikraštyje. Savo publicistikos raštais ir poezija jie buvo suteikę laikraščiui demokratinę - revoliucinę kryptį, skelbdami proletariato kovos ir išsivadavimo, socializmo bei humanizmo idealus. Deja, tolesnėje raidoje tiek "Vienybės lietuvininkų" tiek vėliau "Vienybė" nesirėmė šiomis demokratinėmis leidinio tradicijomis.

"Vidurio" kursas — "iš kairės ir dešinės" (taip pavadinant iki šiol vienas svarbiausių "Vienybės" laikraščio skyrių) — vedė ir gali vesti laikraštį į politinį ne-nuoseklumą, idėjinę eklektiką, galiausiai objektyviai dargi į reakcines pozicijas.

Ypač tai pastebima esminiais laiko ir dienos klausimais, visuomeninių sukrėtimų bei posūkių momentais ar šiaip sudėtingesnių situacijų ir įvykių akivaizdoje. "Vienybėje" pradėjo reikštis ir sveikesnis požiūris į gyvenimą, į Tarybų Lietuvą. Pastaruosius dešimt — penkiolika metų laikraštis palaiko ir vysto kultūrinių ryšių su gimtuoju kraštu idėją ir praktiką. Jo skiltyse paskelbta nemaža tos rūšies informacijos ir kitų rasti, iš esmės objektyviai atspindinčių Tarybų Lietuvos, ypač jos kultūros, gyvenimą.

Norėtusi, kad "Vienybės" kryptis į glaudesnius kultūrinius kontaktus su gimtuoju kraštu, jos objektyvesnis požiūris bei pozicija vis tvirtėtų ir būtų nuoseklesnė. Tik ryšiai su gimtuoju kraštu, su istorijos pažangos jėgomis telkia užslėnlio lietuvių laikraščio nacionalinės ir moralinės jėgos toliau gyvuoti ir vystytis.

Anglijoje kasdien gatvėse pasirodo apie 5 milijonai moksleivių su šviesą atspindinčiu medžiagos gabalėliu ant drabužių. Taigi, vairuotojams lengviau vaikus pastebėti.

Sveikinu "Laisvę" su jos
išgyventų 60 metų sukaktimi!

Mūsų laikraštis visomis išgalėmis ruošiasi savo garbingos 60 metų sukakties atžymėjimui. Gyvenime jau taip priimta, jog pagarbos užsitarnavusio asmens bičiuliai rūpinasi gražiausiai atžymėti jo gimtadienį.

Per eilę metų keli nuosirdūs "Laisvės" rėmėjai, susilaukę savo garbingo amžiaus sukakties, paaukoja jai po vieną dolerį už kožnus jų išgyventus metus. Tai labai gražus jų gestas.

Sveikinu mūsų mylimą "Laisvę" su vienu doleriu už kožnus jos išgyventus metus, t. y. su \$60.

Mūsų laikraščio kaina tokia pat, kokia ji buvo prieš eilę metų, kai popierius ir visos kitos reikmenys kainavo daug mažiau. Įstaigoje žmonės dirba su dideliu pasiaukojimu. Mes, savo mylimo laikraščio skaitytojai, privalome jiems padėti.

K. Petrickenė

Iš laiškų

Didžiai Gerbiamas
Redaktoriau!

Kaip ir praėjusiais metais, siunčiu "Laisvę" keltą straipsnelių. Jei įdomūs, prašom išspausdinti. Tik "Laisvę" kažkur užkliuvo — daugiau kaip mėnuo nebe-gaunu nei vieno numerio.

Išėjimas gyvenimas JAV mane labai domina, nors ir neviskas joje patinka. Labai keisti didžiuliai jos nesutarimai, vieni kitų nepripažinimai. Pas mus gyvenimas toks gyvas, žmonės tiek išpruse, kad sutariame vieningai. Jei kur ir pasiginčijame, tai draugiškai, neprarasdami vienas kitam deramos pagarbos. Žinoma, pasitaiko ir išimčių: dar nėra visuomenės be visokių išskrypelių ir net nusikaltėlių. Tačiau, man rodos, mažu mūsų visuomenės nenukrypstamai kultūreja.

Naudojus progą pareikšti geros sveikatos ir stiprybės darbe linkėjimus.

Su pagarba

A. Juška

Nuo redakcijos: Gavome net keturis jūsų puikius populiarūs mokslinius straipsnius. Širdingai dėkojame už bendradarbiavimą.

Berlynas, 1971.I.30

Mielai laisviečiai!

Visai neseniai rašiau Jums apie mūsų Berlyną užgriuvusius šalčius. Dabar — sausio paskutinėmis dienomis — sveikinu iš visai pavasarėjancio miesto. Tatalingi kraštutinumas: nutirvykusių į Afriką negrų, kurie tik galėjo, grįžo.

Kiti negrai laikosi skirtingos filosofijos. Jie sako, kad negrai rasinės Amerikos opinijos niekad nepakreips; kad jie visuomet bus diskriminacijos bei išnaudojimo aukomis; kad jų "tikroji motina" yra Afrika, kurioje jie galės jaustis esą namie.

Vienas tokios filosofijos yra Stokeley Carmichael, buvęs radikalaus studentų sąjūdžio vadu. Jis sako, jog tik Afrikoje negrai galės sukurti savo atsparos bazę, iš kurios galės puldinėti Amerikos imperializmo šakas ("nukirsti Amerikos oktapo čiuptuvus"). Jis neginėja, jog Afrika yra susiskaldžiusi į daugybę valstybių, kurios nesutinka ir dažnai savitarpį kovoja; kad jos yra varikinių kapitalistų išnaudojimo objektais bei intrigu ir frankiais; kad jos vargsta ir kad jose nėra laisvės. Jis randa tik vieną Gvinėjos respublikos laisvą kampelį, ir siūlo ten Amerikos negrams koncentruoti savo jėgas.

Tačiau jis sutinka su tamine, jog pirmiausia reikia suvienyti Afrikos negrus, padaryti vieną judą — ji kontinentą ir įkvėpti jiems norą Amerikos negrus pas save imti, juos globoti bei pamilti. Kol to nebus, Amerikos negrai Afrikoje veržtis negali, nes jie šiuo metu nėra pagelaujami svečiai. Kol tai įvyks, daug reikės padirbėti ir ilgokai palaukti; tai ilgų metų darbas.

Kitaip sakant, jis nori įkurti panafricanizmą.

Nenuosaukus
filosofavimas

Gera S. Carmichaeliui filosofuoti, jog Gvinėja, tai

čiulstės su "Laisvės" gimimo data (pilna ir plačia šio žodžio prasme) galite laikyti šių metų vasario 19 dieną. Senuosiuose Berlyno valstybinio Humboltų vardo universiteto rūmuose įvyksiančioje baltistų konferencijoje laikraščio "Laisvė" jubiliejui paskirta garbinga ir ryški vieta. Gerai, kad dabar po ranka turime daug Jūsų laikraščio numerių, todėl apie "Laisvę" bus ne vien kalbama, bet ji

bus taipgi padėta plačiam susipažinimui. Apie tai parašysiu Jums plačiau. Dabar bent šis trumpas pranešimas, kad mintimis ir Jūs drauge būtumėte tą dieną su mumis.

Jūsų nuosirdus —

Leonas Stepanauskas

Nuo Redakcijos: Nors laiškas rašytas sausio 30 d., bet jis mus pasiekė tik tai kovo 5 dieną. Ateityje prašome siųsti oro paštu.

A. Petrika

Afrika ar Amerika?

Tarp Amerikos negrų, geriau sakant jų vadų, nuomonės pasidaliję. Vieni teigderamos pagarbos. Žinoma, pasitaiko ir išimčių: dar nėra visuomenės be visokių išskrypelių ir net nusikaltėlių. Tačiau, man rodos, mažu mūsų visuomenės nenukrypstamai kultūreja.

Naudojus progą pareikšti geros sveikatos ir stiprybės darbe linkėjimus.

Su pagarba

A. Juška

Nuo redakcijos: Gavome net keturis jūsų puikius populiarūs mokslinius straipsnius. Širdingai dėkojame už bendradarbiavimą.

Berlynas, 1971.I.30

Mielai laisviečiai!

Visai neseniai rašiau Jums apie mūsų Berlyną užgriuvusius šalčius. Dabar — sausio paskutinėmis dienomis — sveikinu iš visai pavasarėjancio miesto. Tatalingi kraštutinumas: nutirvykusių į Afriką negrų, kurie tik galėjo, grįžo.

Kiti negrai laikosi skirtingos filosofijos. Jie sako, kad negrai rasinės Amerikos opinijos niekad nepakreips; kad jie visuomet bus diskriminacijos bei išnaudojimo aukomis; kad jų "tikroji motina" yra Afrika, kurioje jie galės jaustis esą namie.

Vienas tokios filosofijos yra Stokeley Carmichael, buvęs radikalaus studentų sąjūdžio vadu. Jis sako, jog tik Afrikoje negrai galės sukurti savo atsparos bazę, iš kurios galės puldinėti Amerikos imperializmo šakas ("nukirsti Amerikos oktapo čiuptuvus"). Jis neginėja, jog Afrika yra susiskaldžiusi į daugybę valstybių, kurios nesutinka ir dažnai savitarpį kovoja; kad jos yra varikinių kapitalistų išnaudojimo objektais bei intrigu ir frankiais; kad jos vargsta ir kad jose nėra laisvės. Jis randa tik vieną Gvinėjos respublikos laisvą kampelį, ir siūlo ten Amerikos negrams koncentruoti savo jėgas.

geriausia Amerikos negrams vieta emigruoti, kai jis turi pajūryje puosnią vialą, šalia buvusio respublikos prezidento Kwame Nkrumah palociaus. Jis pats jokio darbo nedirba, tik žalia milicininko uniforma apsiivilkęs, prie diržo pistoletą prisikabinę vaikščioja. Bet ar daug jo tautiečių taip gyventi galėtų?

Baltuosius Amerikos liberalus bei pažangiečius jis vertina prastai. Sakojie už turto pasidalijimą nekovoja, jog jie tik garbiną keiksmazodžius, seksa, pornografiją ir marijuaną, o tai nesanti revoliucinė kova. Atrodo, jog jis sau informaciją rinko jo numylėto lumpenproletariato gretose, ne pažangiečius. Jis liaupsina lumpenproletariatą, tamsiausį, nemąstantį, nepalankų elementą, kurį K. Marksas "Komunistų manifeste" pavadino buržuazijos atmatomis, neštikiškais, jokiai klasei kovai netinkanciais, buržuazinių padugnių puvesiais. Carmichaelis sako, jog kruvinoje konfrontacijoje (kovoje) "mes neskirime, kuris baltasis liberalas, ar komunistas, buvo geras, o kuris blogas vaikas — visus be skirtumo kirsime!"

S. Carmichaelis yra juodosios rasės šovinizistas, juodojo nacionalizmo ideologas. Jis buvo vienas Juodųjų Panterų partijos organizatorių, bet dėl jo siauraisi rasio nusistatymo 1969 m. ta partija jį iš savo eilių išmetė. Dabar jis ją visai niekina. Pašalino jį ir iš studentų sambūrio. Panterų partijos vadas Hue P. Newtonas neseniai paskelbė, jog Carmichaelis ir jo žmona M. Makeba yra Amerikos C. I. A. (Centrinės žvalgybos agentūros) nariai. Pernai jis televizijos ekrane viešai pasakė, jog Hitleris buvo įvalgiausias vadas visoje Europoje. Tas parodo, koks "revoliucionierius" yra pats Carmichaelis!

Hue P. Newtonas paskelbė, jog iš Panterų partijos pašalinti, kaip bailiai, Richardas Moore ir Paulius Taboras, du iš trylikos teisiųjų panteriečių New Yorke. Juodu buvo išleisti iš kalėjimo už įkaitą ("bėla") ir nuo teismo pasislėpę. Tuomi jie apsunkino kitų teisiųjų padėtį ir pradžudę gynėjams daug pinigų (\$150,000.00).

Washingtonas. — Kas nors paskyrė \$100,000 tam kas suras tikrus Kongreso rūmuose bombos padėjėjus kovo 1. d.

Beverly Hills, Calif. — mirė 77 metų amžiaus pasižymėjęs Hollywoodo komedijantas Harold Lloyd, sirgęs vėžiu 18 mėnesių.

A. GILMAN

Moters kova už lygybę

Juo toliau i civilizacija, audimas ir siuvimas, mezgimo moteris reikalauja daugiau lygybės su vyru visur. Jungtinėse Am. Valstijose dabar labai pasireiškia moterų reikalavimas lygybės su vyru darbe — už lygų mokestį už lygų darbą ir lygiai priimti i darbą be diskriminacijos. Moteris spirti, kad ir jos turi teisę i tuos darbus, kurie vadinasi vyrų darbai iš pripratimo. Tuo reikalu rasi kasdien didėjantį klausimą Amerikos spaudoje.

Taipgi tokis pat moterų reikalavimas eina jau seniai Tarybų Sąjungoje. Tas reikalavimas ten tik eina pas moteris daug toliau, negu čia. Kaip neseniai Amerikos spaudoje matėme, tai Tarybų Sąjungoje moteris jau rimtai reikalauja to, kad ir vyras privalo atlikti neišimant moteris.

Tai aš ir atsakysiu savo giminaitei šitaip, po išdėstymo esančios padėties: "Gaila, mudu pasivėlinome išauginti savo vaikus taip, kad jie žinotų ir "moteriskus" darbus, o kiti — tik "vyriškus". Tai kokių gi būdu mes turėtume tikėtis iš jų, kad jie galės apsisėdę atlikti vienas kito darbą? Čia būtų tik stebuklo ieškojimas...

Tai aš ir atsakysiu savo giminaitei šitaip, po išdėstymo esančios padėties: "Gaila, mudu pasivėlinome išauginti savo vaikus taip, kad jie žinotų ir "moteriskus" darbus, o kiti — tik "vyriškus". Tai kokių gi būdu mes turėtume tikėtis iš jų, kad jie galės apsisėdę atlikti vienas kito darbą? Čia būtų tik stebuklo ieškojimas...

Jos gi gali

Moterys gali dirbti ir sunkius darbus, tik duok joms progą. Pavyzdžiui, paimkime tokį darbą, kaip pristatymą gasolino milžinišku tanku. Atrodo, kad tik milžiniškų jėgų vyras tegali tokią vežimą vairuoti ir juomi gasoliną kur pristatyti, jį išpilti. Bet taip nėra...

Vykdamas i Lietuvą, 1970 m., iš didžiosios traptautinės Maskvos lėktuvų stoties turėjau nuvykti kiton, iš kur lėktuvai lėkioja tik savoje šalyje, kaip i Vilnių ir kitur. Turėjau ten laukti net keturias valandas, tai turėjau gražaus laiko apsidairyti ir pamatyti, kaip ten žmonės, rusai, gyvena, kaip ir kas ką dirba. Šiame lauke buvo daug ir milžiniškų, puikių lėktuvų, kurie veža po šimtą ir kelis šimtus keleivių.

Jau buvo birželio vakaro lakštingališka prieblanda ir jau laukiau savo eilės lėkti. Netoli stoties namo stovėjo didelis lėktuvas, i kurį aš atidžiai žiūrėjau. Iš namotomos vietos prislinko milžiniškas, desimčia milžiniškų guminių ratų sunkvežimis — tankas prie pat to lėktuvo. Jo vairuotojas išsoko iš jo ir įsisprendęs gerai apžvelgė lėktuvo sparną. Pasakui jis atsinešė iš nematomos vietos ilgą kopėčias, pastatė jas prie lėktuvo sparno ir užlipo ant jo, tįsdamas ant peties storą guminę žarną, kurios galą iškijo i lėktuvo sparno skyelę, viršuje. Vikrai jis (rodėsi, kad ten ji kas gautojo) numimotinos lavinama tik i jungę siurbį i veikiantį motorą, kad suvairius gasoliną i lėktuvą.

Abejojau, kas tas vairuotojas. Jo plaukai žemiau jo smakro, atrodo, i amerikonišką "kudliu". Jis apsi- rengęs įprastomis darbinėmis drapanomis tokiame darbe — tamsiai mėlynas švarkas, kaip ir jo kelnės. Batai dideli. Prisiartinio stoties tarnautoja prie manęs. Klausiu jos, pirštu rodydamas i ten tą vairuotoją: "Kto on tu, čia, čeloviek, ili dievuška?" (Kas jis ten, vyras, ar mergina?) Tarnautoja plačia šypsena atsakė: "Dievuška, kaničeno!" (Mergina, aišku!)

New Jersey naujienos

New Jersey valstija pargarsėjusi organizuotu kriminalizmu. Blogiausias dalykas yra tas, kad i jį įsivečia valstijos ir miestų valdininkai.

Pereitais metais buvo įsivele i šmugelį ir N. J. leigistatūros kai kurie nariai. Įpatingai biznio reikaluose, piniginiuose pertraktacijose pasidarė taip nepakenciamas, kad valstijos prokuroras buvo priverstas patyrinėti, pasiūniant savo padirbtį tokius didelius ir sunkius darbus, duodant joms progą, tai vyrai tikrai galėtų atlikti visus namų ruošos darbus, jei jie būtų prie to prirengti iš pat vaikystės. Tada išnyktų ir tas pasidalinimas ir nesusiartinimas šeimoje, kad būtų tas tavo darbas — "moteriskas", o tas mano darbas — "vyriškas", arba vice versa.

Jeigu jau moterys gali dirbti tokius didelius ir sunkius darbus, duodant joms progą, tai vyrai tikrai galėtų atlikti visus namų ruošos darbus, jei jie būtų prie to prirengti iš pat vaikystės. Tada išnyktų ir tas pasidalinimas ir nesusiartinimas šeimoje, kad būtų tas tavo darbas — "moteriskas", o tas mano darbas — "vyriškas", arba vice versa.

So. Boston, Mass.

LLD Septintosios apskrities kuopų ir narių dėmesiai

Artinasi pavasaris, reikia pradėti galvoti apie piknikus. Kaip praėity kiekvieną vasarą Septintoji apskritis pajėgė surengti keletą piknikų, manau, kad ir ateinančią vasarą dar pajėgsime turėti porą ar daugiau Olympia parke sąskrydžių. Sakau Olympia dėl to, kad tik tas vienas parkas mums prieinamiausias.

Bet apie tai pakalbėsime Apskrities suvažiavime. Tik, kad drg. J. Jaskevičius, Apskrities sekretorius, sušauks pavasarinį LLD kuopų suvažiavimą vasarinei veiklai aptarti.

Aš patariu, kad Apskrities konferencija būtų šaukiama balandžio 18-ąją dieną, kaip ir praėity, So. Bostone.

Vasario 6-ąją moterys pagaminio skanūs pietus ir už pigią kainą. Reikia moteris pagerbti už jų darbą šiuo metu. Džiugu, kad jos nepamiršta atžymėti Kovo Aštuntąją, moterų už lygias teises kovų dieną.

Skaniai papietavę, po trumpo prakalbos, kurią pasakė Elzb. Repšienė, buvo whist party.

Tą pačią dieną, kai South Bostone lietuvių moterys minėjo už lygias teises dieną, tai Bostono parke per 500 moterų taipgi minėjo Tarptautinę Moters Dieną. Vėliau maršavo dainuodamos gatvėmis. Buvo sustojusios palei Playboy Club, prakalbas sakė, pamerkdamos moterų išnaudojimą. Po to palei Charles St. kalėjimą buvo prakalbų, smerkiant moterų laikymą kalėjimuose. Pamaršavusios po Bostoną, per Longfellow tiltą nuėjo i Cambridge. Ten 200 moterų okupavo Harvardo architektūros technologijos šaipa. Sako, kad jų simpatikai prisėdė joms valgyti, sulankstomų lovų ir "kaučių".

Kelių protestantų bažnyčių septyni dvasiškai pradėjo organizuoti veiklą kovai prieš karą Vietname. Protesto organizavimui vadovauja Rt. Rev. J. M. Burgess, Rev. Avery D. Post, Rev. E. J. Holt, Rev. Burnett McBee, Rev. R. West, Rev. K. Stendahl ir Rev. H. Guthrie. Jie surašė laišką, kuriame reikalaujama tuojau baigti karą Indokinijoje. Tas jų raštas buvo skaitomas Bostono ir apylinkės bažnyčiose kovo 7-ąją.

A. Kandraška

HELP WANTED-MALE-FEMALE

NEW JERSEY BELL
Needs Telephone Operators
In Clifton, N. J.
Call 201-473-9928 for more information.

(19-21)

COUPLE

Maintenance Man, full time, live in, semi-retired, married, knowledge of household repairs in lg garden apt. Must be a neat mature couple, sober, energetic and pleasant, own car. Salary, free 3 1/2 rm. apt. plus util. 201-6256. Bet. 9 AM-4 PM.

MEN

School painters, interior, exterior. Year round work. Scaffold experience necessary. Apply Plant operations office, 22 Valley Rd., Montclair, N. J. 783-4000, ext. 255. Montclair Board of Education (16-22)

BAKER. Finishing work required. Full or part time. Town and Country Bakery, 732 Atlantic City Blvd., Beechwood, N. J. 201-349-9602 (20-24)

HOUSEWORK-GENERAL

\$85-\$95. Refs. and exp. required, sleep in, 2 adults in family. Call 677-7567. Bet. 9-4:30. (19-20)

NURSES. RNs, LPNs; 3 to 11 PM. Full or part time. Call Nursing Supervisor, 8 AM to 4 PM. PEARL RIVER GENERAL HOSPITAL 914-735-4060 (19-21)

COMPANION

Light housekeeping. Live in. Salary open. Call 609-UL 4-3822. All facilities provided. (20-21)

Po Tarybų Rusiją

I koncertinę kelionę po Tarybų Rusiją yra išvykęs Lietuvos nusipelnęs kolektyvas — "Lietuvos" valstybinis dainų ir šokių liaudies ansamblis. Ansambliečiai koncertuos kelionėje 20 kartų. Po mėnesio gastrolių jie pasuks i Maskvą ir koncertuos partijos XXIV suvažiavimo delegatams.

P. Saulius

New Haven, Conn.

Mūsų naujienos

Gaunu laiškutį nuo drg. J. Strižausko iš Bridgeport, kuriame jis ragina ruoštis prie LDS ir LLD kuopų suvažiavimų. Jis sako, kad čia bus puiki proga pasitarti dėl padidinimo mūsų veiklos ir kartu susitikti su draugais ir pasidalyti mintimis.

Mirė Stasys Dambrasutkas, kuris visą savo gyvenimą praleido New Havene. Nebuvo tokios draugijos, kuriai jis nebūtų priklausęs. Nebuvo tikintis žmogus, bet tapo palaidotas su visomis religinėmis ceremonijomis.

Čia mes bedarbių turime labai daug, o darbų nėra žiburiu nesurastum. Ir dar vis daugiau darbininkų palaidžia iš darbo. Klausimas, kas bus toliau. Jauni žmonės, netekę darbų, labai surūpinę.

J. Kunca

Pranešimas

Montello, Mass.

LLD 6-osios kuopos pirgima whist party įvyks šeštadienį, kovo 20 d., 2 val. po pietų, Tautiško Namo kambariuose, 8 Vine St.

Kviečiame visus, kas myli linksmai laiką praleisti. Po lošimo bus kavutės su užkandžiais.

Rengimo Komisija (20-22)

HELP WANTED-MALE-FEMALE

NEW JERSEY BELL
Needs Telephone Operators
In Clifton, N. J.
Call 201-473-9928 for more information.

BAKER. Finishing work required. Full or part time. Town and Country Bakery, 732 Atlantic City Blvd., Beechwood, N. J. 201-349-9602 (20-24)

COOK, experienced; 2 PM to 11 PM; good salary, benefits, apply KING'S COURT RESTAURANT Route 22, Springfield, N. J. 201-379-5382. (19-22)

COOK Week-ends, in Nursing Home, Princeton, N. J. Call Syd. Collect — 609-924-9345 (19-21)

AUTO MECHANIC Foreign cars, Derien, Conn. Good pay. Partnership opportunity. 203-655-1454 (19-24)

CHEMICAL OPERATORS Experienced. Rotating shifts. Many Company benefits. Apply in person NORDA ESSENTIAL OIL & CHEMICAL CO. 94 Fanny Road, Parsippany, N. J. (20-26)

HOUSEWORK Cooking and light housework. 11 AM to after dinner or sleep in. 5 days. Top salary. Recent references. VI 4-8834 Philadelphia, Pa. (20-21)

So. Boston, Mass.

LLD 7-os Apskrities konferencija įvyks balandžio 4 d., 318 Broadway, So. Bostone.

Pradžią 11 val. ryto. Kviečiame visos Apskrities ribose kuopas dalyvauti. Turėsime daug reikalų apkalbėti. Šiemet "Laisvei" sukanka 60 metų jubiliejus. Turime prie jo gerai prisirengti ir atžymėti garbingai. Taipgi turėsime apkalbėti vasarinius parengimus (piknikus).

Jaskevičius Apsk. sekr. (20-22)

Elizabeth, N. J.

Kovo 28-ąją, sekmadienį, įvyks susirinkimai:

LLD 54 kuopos ir LDS 33 kuopos (vienas po kito), 460 Brookside Place, Cranford, N. J., pas Liliją Novak. Pradžią 2-ą val. dieną. Draugės ir Draugai: kurie esate šių draugijų nariais, tai malonėkite atsilankyti. Bus daug svarbių dalykų apspresiti.

Kadangi mūsų Lilijana nieko neskaita už vietą, ir dar pavaisina mus, tai mes irgi ją pavaisinkime. Atsimokėkime kuo nors... 54 Kp. Prot. Rašt.

J. Giedraitis

Vieną. — Austrijos parlamentas vienbalsiai užgrybė valdžios pasitarimus su Kinijos Liaudies Respublika dėl užmezgimo diplomatinų ryšių.

Colombo. — Ceilono policija saugojo Amerikos ambasadą, kai keletas šimtų demonstravo prieš Amerikos imperializmą.

Sėkmingas Tarptautinės Moters Dienos minėjimas

New Yorko Moterų Klubas įgyvendino gražią tradiciją kasmet švęsti Tarptautinę Moters Dieną, kiekvienais metais vis daugiau įsisauninant tos dienos prasmę.

Praėjusį sekmadienį, kovo 7 dieną, Laisvės salėje įvyko Tarptautinės Moters Dienos minėjimas, kuris praėjo labai gyvai ir įdomiai. Susirinko pilna salė svečių, kurių tarpe matėsi ir neseniai atvažiavęs "Moscow News" korespondentas prie Jungtinių Tautų, Apolinaras Sinkevičius su žmona Zina ir Jungtinių Tautų Ekonominio skyriaus darbuotojas G. Cibulskis su žmona Galina.

Programą atidarė klubo pirmininkė I. Mizarienė, pasveikindama visus atsilankiusius svečius su Tarptautinės Moters Diena. Įvadinėje kalboje ji pabrėžė, kaip per paskutiniuosius penkerius metus moterys šiuolaikais pažengę pirmyn savo kovose už lygias teises ir kaip smagu kiekvienais metais minint Tarptautinės Moters Dieną pasidžiaugti pasiektais laimėjimais. Prisiminė apie dabar esančias dvi kovingas moteris Kongrese: Bella Abzug ir Shirley Chisholm. Sveikino T. Lietuvos premijuotas moteris.

Po jos kalbos, mūsų pažangiosios veiklos pažiba Nellie Ventienė padainavo tris dainas: "Kilk, saulute, iš už miško," "Oi motule mano" ir "Mėlynasis Nemunėlis."

People To People

It's a wonderful sound, a wonderful meaning — people to people. It makes you feel good, and makes you think; makes you think that people all over the world should get closer to each other.

"Be it known, that the American and Vietnamese people are not enemies". So begins a peace treaty drawn up by American and Vietnamese students recently.

The last congress of the National Students Association had mandated a delegation to go to Hanoi to help draft this unusual "people to people" document.

The president of the National Students Association, who led the delegation said: "We visited churches; we saw the orphans of people who were killed while attending mass one Sunday morning. Yet rather than being hostile, they applauded us, they sang for us; they told us they don't hold us responsible for the war."

He also said that the treaty was launched by students, but others will join — athletes, artists, scholars...

The students also met with the Premier of the Democratic Republic of Vietnam (North Vietnam) who reiterated the belief of the Vietnamese people that it is not ordinary Americans who are the enemy of the Vietnamese. The Vietnamese are defending themselves from the aggression of the U.S. government, he said.

The Premier personally cut a rose for each of the students.

Ile

Buvo labai malonu pamatyti ir išgirsti Zina Sinkevičienę. Ji išreiškė džiugesį būti mūsų tarpe, perdavė linkėjimus nuo Juškių šeimos Washingtono ir atvežė karščiausius sveikinimus nuo T. Lietuvos moterų. Zina dar jauna, graži, malonaus būdo blondinė. Pasikalbėjus kaip su savo dukra, sužinojau, kad įnai yra Zinaida Katiliūtė, kilusi iš Joniškio rajono, buvusio šiaulių apskrities Andrešiūnų kaimo. Joniškio mieste ji baigė gimnaziją ir Seserų mokyklą. Gavus galtingosios seselės diplomą 1955 metais, pradėjo dirbti Joniškio rajoninėje ligoninėje. 1956 metais persikėlė į Vilnių ir dirbo I-ojo vaikų poliklinikoje galtingosios seselės pareigose, o 1965 metais susituokė su Apolinaru Sinkevičium.

Jau virš mėnuo laiko, kai Apolinaras ir Zina gyvena New Yorke, tačiau pradžia svetimoje šalyje visuomet sunki — jaučiamas tėvynės ilgesys. Tai atsilankius į Tarptautinės Moters Dienos minėjimą, Zina pasijuto savųjų tarpe. Jai labai patiko Aido choro moterų atliktos dainos "Ramunė" melodija ir žodžiai: — "Kur tu bebūtum, kokioj šalyj — nieko brangesnio nesurasi!"

Pakviestas kalbėti A. Sinkevičius, pasveikino mūsų moteris šios dienos proga, nuo Lietuvos vyrų, pamindamas, kad kovo 8-ji yra nedarbo diena ir ypatinga šventė Lietuvoje. Pabrėžė, kad 80 procentų medicinos darbuotojų užima moterys, dauguma mokytojų taip pat yra moterys. Todėl, šiandien Lietuvoje stengiamasi vis daugiau palengvinti ir ivertinti moters gyvenimą ne tik paguoda, bet ir konkrečiu darbu.

G. Cibulskis, norėdamas taupyti laiką, kalbėjo trumpai. Priminė, kad metų bėgyje būna daug gražių sveikų, bet ši diena yra ypatinga ir tuo, kad tarytum susijungia su gamta, su pavasariu — kelia nuotaiką. Tarptautinė Moters Diena, tai atpildas už visus moters darbus. Malonu pasveikinti su šia gražia vente.

Pagrindinę kalbą pasakė Amerikoje gimusi ir augusi lietuvaitė Margaret Kavaliauskaitė-Cowl, kuri dar jauna būdama (prieš apie 57 metus) pradėjo veikti tarp lietuvų progresyvių moterų, darbavosi prie "Motėru Balso", o vėliau įsitraukė į tarptautinę darbininkų veiklą. Ji sveikino svečius ir Moterų Klubą su švente, prisiminė paskutinį klubo rengimą, kuriame K. Petrikienė davė paskaitą apie J. Zemaite, apie kuri žurnalo "Kultūros Barai" šių metų 2-ame numeryje tilpo aprašymas su fotografija. Tuo parodydama, kaip Lietuvoje yra įvertinami mūsų klubo darbai.

Margaret išsamiai kalbėjo apie moters vaidmenį pasaulyje ir apie Tarptautinės Moters Dienos iniciatorę Clara Cetkin, su kuria ji buvo susitikusi 1928 metais Kremliuje ir kuri buvo artima V. Lenino draugė. Margaret savo kalboje palietė daug žymių ir svarbių datų. Prisiminė 1915 metais gautą pakvietimą nuo

J. Perkūno dalyvauti kovo 8-tos minėjime New Yorke. Palygino moters gyvenimą T. Sąjungoje ir Amerikoje, ragino remti organizaciją "Women Strike for Peace," kuri kovoja už taiką. Prisiminė persekiojamas moteris Angela Davis ir McAlister, kuri viena yra komunistė, kita — vienuolė. Abidvi drįsta pasisakyti už teisybę. "Auga protestas prieš karą, ir mes turime remti tas moteris, kurios kovoja už tas idėjas," baigė Margaret Kavaliauskaitė.

Margaret yra Moterų Klubu narė ir daug dirba visuomenės labui. Ji apkeiliavo 16 valstybių Europoje ir Azijoje, kurių skaičių įeina T. Sąjunga ir Lietuva.

Po to, Lilija Kavaliauskaitė (Margaretos sesutė), "Laisvės" administratorė, pasveikino su švente ir priminė apie "Laisvės" jubiliejinį banketą, kuris įvyks balandžio 24 d., ir ragino nusipirkti bilietus iš anksto.

Pabaigoje programos Aido Moterų choras sudainavo trejetą dainų, kurios, pagal svečių išsireiškimą, gana harmoningai skambėjo. Vadovavo M. Stensler.

Programa buvo trumpa ir brandi. I. Mizarienė padėkojo visiems už atsilankymą ir pakvietė prie vaišių.

VAIŠĖS

Kaip programa buvo turininga, taip vaišės buvo gausios. Sutvarkyti ir pagaminti maistą reik daug patyrimo ir pasišventimo. Tiesa, daug maisto buvo suaukota klubo narių, bet virtuvėje sunkiausias darbus atliko H. Siaurienė ir M. Stukienė. Draugė H. Siaurienė jau šeštadienį suvežė pirkinius į salę, o sekmadienį nuo ryto pradėjo su M. Stukiene dirbti.

Tai sunkus ilgų valandų darbas. Jos dirbo iš pasišventimo, todėl, kad supranta tos dienos reikšmę. Reiškiamame joms padėk.

Prie kitų darbų dirbo N. Ventienė, B. Keršulienė, L. Kavaliauskaitė, N. Buknienė, I. Bimbienė, T. Stočkienė, A. Lupševičienė, M. Stensler, P. Venta, V. Bekeris parūpino mikrofoną, Vieną žodžių, buvo gera talka. Kiekvienas atliko savo pareigas ir Moterų Klubas visa tai širdingai įvertina.

Apie sunestas dovanas bus paskelbta sekančioje laidoje.

Tiesa, W. Keršulis pavaišino darbininkus ir aidetes su konjaku, o Bronė naukojo puokštę gėlių. Dėkojame.

Sėkmingas buvo Tarptautinės Moters dienos minėjimas. Pasisakytą prieš karą Vietname ir Laose, už tuojautinį ištraukimą JAV karo jėgų iš Indokinijos, už išlaisvinimą Angela Davis. Pasakyta daug gerų žodžių apie moterų veiklą ir atliktus darbus.

H. Feiferienė

Lietuvių Kooperatinės Spaudos B-vės Suvažiavimas

Šiuo pranešame, kad Lietuvių Kooperatinės Spaudos Bendrovės ("Laisvės") — Lithuanian Cooperative Publishing Society, Inc. — metinis suvažiavimas įvyks šių 1971-ųjų metų Balandžio mėn. 24 d. Maspetho Lietuvių Piliečių Klube, 69-63 Grand Ave., Maspeth, N. Y. Pradžia 10 val. ryte.

Lietuvių Kooperatinės Spaudos B-vės Direktorių Taryba
S. Vetchkis, Sekretorius

Turistinės grupės į Lietuvą

Union Tours agentūra pranešė, kad ji sudarė sutartį su T. Lietuvos Intourist organizacija, dėlei šios vasaros turistinių grupių iš Amerikos.

Pirmoji grupė išvyks iš New Yorko birželio 18 d. ir grįš liepos 3 d. Antroji — išvyks liepos 16 d., grįš liepos 31 d. Trečioji — išvyks liepos 30 d., grįš rugpjūčio 14 d. Paskutinioji išvyks rugpjūčio 13 d., grįš rugpjūčio 28 d.

Kiekviena grupė išbus Lietuvoje po 12 dienų. Vyks per Leningradą ir grįš per jį, praleidusios po naktį tame mieste.

Kaip žinome, Union Tours visuomet gražiai patarnauja ir žodį ištęsi kiekvienam atvejui. Galite kreiptis tiesiog į agentūrą sekamu adresu:

Union Tours
Mr. Robert Ellyn
1 East 36 Street
New York, N. Y. 10016
Rep.

P. GAULĖ

TAIKOS KARYS

Aukštai, aukštai,
Plačioj dangaus mėlyne
Vėl gieda saulei
Himną vyturys,
O aš nešioju
Pilkąją milinę,
O aš esu budrus
Taikos karys,
Nes man įsakė
Motinų širdis,
Jų nerimas,
Jų džiaugsmas ir viltis:
—Tu nusivilkit milinės
Negali,
Kad oštų ant kalvų
Beržai žali,
Kad karas neatimtų
Mylimų,
Neužgesintų
Neužmirštųjų dienų.

Apie 100 švedų pilotų pareiškė: skrendant nepalankiu oru, pilotus dažnai ištinka optinės iliuzijos. 32 prisipažino, kad jie naktį skrido galva žemyn: žvaigždės palaikė žemės žiburiai.

Lėktuvo susidūrimas su paukščiu apytikriai kainuoja 100,000 dolerių. Per 10 metų vien tik JAV dėl šios priežasties žuvo daugiau kaip 100 žmonių. Paukščiai pakyla ne aukščiau kaip 6,000 metrų. Iki šiol nėra gerų priemonių, apsaugojančių lėktuvus nuo skrendančių sparnuočių.

Vienas australas nupiovo pušį, augančią ant uolos, kuri skyrė jo sklypą nuo kaimyno. Kaimynas naktį ją pavogė. Prasidėjo teismo procesas, kuris truko... septynerius metus. Jei seniau pušis kainavo apie 450 šilingų, tai po "septynerių metų karo" jos vertė pašoko iki ... 180 tūkstančių šilingų.

"Laisvės" skiltys atdaros skelbimui parengimų. Jų ruošėjai naudokitės proga.

Ivairenybės

Japonai taip gerbia chrizantemą, kad jos atvaizdas yra jų valstybinė emblemą. Si gėlė nupiešta Japonijos karo vėliavoje, ant monetų, svarbiausias Japonijos ordinas vadinasi Chrizantemos vardu. Chrizantemos šventė čia švenčiama nuo neatmenamų laikų. Per ją japonai gėlėmis išpuošia namus, iršiosi valtimis, papuoštomis chrizantemomis, dainuoja dainas ir deklamuoja iškilmingus eilėraščius.

Pakalnutės, pakalnutės... Pirmomis gegužės mėnesio dienomis paryžiečiai vaikščioja, pasipuošę jomis. Gegužės pradžia Paryžiuje vadinama pakalnučių diena. Tą dieną paryžiečiai paima maišą gegužės sekmadienį. Šeštadienį po pietų visi eina rinkti pakalnučių, grįžę namo, jomis puošia langus, stalą, duris. Sekmadienio vakare surengia šokius. Vaikinas, kviesdamas merginą šokti įteikia pakalnučių puokštę. Jei puokštės sumainytos, jaunuoliai neišsiskiria visą vakarą.

Liuksemburgo gyventojai labiausiai mėgsta neužmirštuoles. Miesto pakraštyje teka mažytis sraunus upele, turintis poetišką pavadinimą — "Gražuolių maldymas prie didingo ažuolo krioklio". Mat, upelis pradeda tekėti iš po seno ažuolo šaknų. Šio romantiško upelio krantai nuo birželio mėnesio sumirga ryškiai mėlynomis neužmirštuolėmis. Į šią vietą sušaukia miesto mergaitės, pasipuošia galvas neužmirštuolių vainikais, maudosi ir šoka aplink ažuolą, švęsdamos "Neužmirštuolių dieną".

Apie 100 švedų pilotų pareiškė: skrendant nepalankiu oru, pilotus dažnai ištinka optinės iliuzijos. 32 prisipažino, kad jie naktį skrido galva žemyn: žvaigždės palaikė žemės žiburiai.

Lėktuvo susidūrimas su paukščiu apytikriai kainuoja 100,000 dolerių. Per 10 metų vien tik JAV dėl šios priežasties žuvo daugiau kaip 100 žmonių. Paukščiai pakyla ne aukščiau kaip 6,000 metrų. Iki šiol nėra gerų priemonių, apsaugojančių lėktuvus nuo skrendančių sparnuočių.

Vienas australas nupiovo pušį, augančią ant uolos, kuri skyrė jo sklypą nuo kaimyno. Kaimynas naktį ją pavogė. Prasidėjo teismo procesas, kuris truko... septynerius metus. Jei seniau pušis kainavo apie 450 šilingų, tai po "septynerių metų karo" jos vertė pašoko iki ... 180 tūkstančių šilingų.

SVEIKINIMAS IŠ MIAMIO

Mūs "Kolūkio" pirm. J. Grybui.

Mieli aidiečiai! Aš gyvenu ramiausiai, saulės nubučiuota. Maudausi bile vandenį, oras gražus, kasdien šildo nuo 80-88 laipsnių, tik šiandien atšalo iki 54 laipsnių. Šilti mano linkėjimai. Tegul skamba Jūsų dainos, kad ir aš jas išgirsčiau!

J. L.—nė

Jubiliejaus specialaus numerio reikalai

Anksčiau buvo pranešta, kad bus išleistas specialus 60 m. Jubiliejaus "Laisvės" numeris, balandžio 23 dieną. Džiugu, kad jau pradėjo ateiti sveikinimų. Štai jau keletas, kurie tilps specialiam numeryje: K. Petrikienė, Rocky Point, N. Y., \$60; Sakalių Žemaitis, \$50; P. V. Gasparienė, Grand Rapids, Mich., \$17.

Laukiame ir nuo kitų, tikimės nesivėlinėti.

Administracija

Mieste pasidairius

Policistas, apsirengęs kaip žydų rabinas, buvo plėšiko užpultas, bet plėšikui visai nepavyko — jis buvo policisto ant vietos nušautas 5 šūviais.

Finansininko Lowell Birrell sekretorė Sarah Beele savo kambarįje papiauta Chalfonte viešbutyje. Birrell kaltinamas 3 milijonų dolerių suktybėse.

Teismas nusprendė sulaukyti mokytojų atleidinėjimą, bet nesurado būdų, kaip padengti 45 milijonų dolerių nedateklių mokyklų fonduose.

Women Strike for Peace masiniai piketavo senatoriaus Buckley raštinę. Piktui vadovavo kongresmanė Abzug. Reikalavo, kad Buckley atsiskaitytų remti karą Indokinijoje.

Žydų kilmės vaistininkas Max Hertzoff pareiškė, kad jis du kartus buvo nuvykęs į Tarybų Sąjungą ir niekur ten nematęs antisemitizmo. Hertzoff — veiklus unijistas, 79 metų amžiaus. Jis vėl planuoja aplankyti Tarybų Sąjungą. Jis smerkia Tarybų Sąjungos šmeižikus.

Lenkų pažangaus laikraščio "Głos Ludowy" bazaras įvyks kovo 12, 13 ir 14 dienomis Polonia Club, 189 Second Ave., Manhattane. Penktadienį prasidės 7 val. vakare, šeštadienį ir sekmadienį — 1 val. popiet. Įžanga 25 c.

Bomba buvo numesta prie Irako misijos Jungtinių Tautose. Tai žydų teroristų darbas prieš arabus.

Pirmadienio vakare boksininkas Joe Frazier 15-ame runde nugalėjo Muhammad Ali ir laimėjo čempionato titulą.

Apskaičiuojama, kad taksių kainoms pakilus apie 19 proc. važiuotojų sumažėjo.

Apollo 14 astronautai buvo čia iškilmingai priimti. Kai jie keliavo Broadway į miesto rotušę, šimtai juos sutiko su šūkiu: bilijonai Mėnulio pasiekimui, mokykloms ir kitiems visuomeniniams reikalams nieko nelieta.

Rep.

Tarp lietuvių

Stanislovas Paulauskas, mirė balandžio 28 d., 1950. Jo mirties prisiminimui auksu \$25 į "Laisvės" fondą. Draugė

Parengimų Kalendorius

Kovo 21 d.

LLD 28 kuopos parengimas minėjimui Moters Dienos, 2 val. po pietų, 103 svetainėje, Waterbury, Conn.

Kovo 28 d.

LDS 13-os kuopos šurumburum popietė. Laisvės salė. Pradžia 2 val. popiet.

Balandžio 4-tą

Tarybų Lietuvos filmų rodymas Frank Bručo White Horse Tavern salėje, 8-16 Jamaica Ave., Woodhaven. Pradžia 3 val. po pietų. Filmus rodys Jonas Grybas.

Balandžio 18-tą dieną

Ivyks LDS 3-os Apskrities konferencija, Labor Lyc. salėje, 15 Ann Street, Harrison, N. J., 10 val. ryto.

Balandžio 24 d.

Liet. Spaudos Koop. Bendrovės dalininkų suvažiavimas, 10 val. ryto, Liet. Piliečių Klube, Maspeth. Po suvažiavimo bus banketas. Bus plačiau pranešta spaudoje apie banketą.

"Vilnės" kalendorius 1971 metams

Kalendoriuje telpa daug idomių raštų, informacijų apie pasaulio šalis, gyventojus, miestus ir šalių valutas; patarimai kaip būti sveikiems, receptai šeiminiškams, matų ir saikų sistemos lentelės... Gražus kalendoriaus viršelis su 12 žodiuko ženkais — Avinas, Tauras, Dvyniai, Vėžys, Lūtas, Mergelė, Svarstyklės, Skorpionas, Saulys, Ožiaragis, Vandenius ir Žuvis.

Kalendoriaus kaina \$1.00. Persiuntimas 15c.

Kreipkitės į LAISVĘ
102-02 Liberty Ave.,
Ozone Park, N. Y. 11417

SERGA

Mūsų LDS 13 kp. sekretorė Carol Baretla, sveikatai pasilijus, pasidavė operacijai. Jinai randasi Hillcrest ligoninėje.

Jos šeima, o ypač sesutė Anne Yakštis (LDS Centro darbininkė) buvo labai susirūpinę mielosios Carol susirgimu.

Po operacijos Carol sveiksta ir gerame ūpe. Jeigu nesusidarys komplikacijų, jinai tikisi grįžti į namus šeštadienį.

Linkime jai greit ir pilnai pasveikti.

ENJ.

Moterų Klubo Narėms

Trečiadienį, kovo 17 d., 2 val. po pietų, įvyks Niujorko Lietuvių Moterų Klubo susirinkimas, Laisvės salėje, 102-02 Liberty Avenue, Ozone Parke.

Visos dalyvaukime. Išgirsime raportą iš praėjusio sėkmingo Moters Dienos minėjimo parengimo. Po susirinkimo mus pavaisins M. Stukienė ir A. Adomaitienė.

Pirmininkė

Belfast, Šiaurės Airija. — Katalikai mėtė akmenimis, geležgaliais ir gazolino bombomis Anglijos kareivius, kurie saugojo protestantų demonstraciją.